യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 4✓
(സ്ഥിതിപ്രകരണം) സർഗം 14✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഥ/ കാല/ഭൃഗൂ ദേവൗ/ മ+ന്ദരാചല-ക+ന്ദരാത് .
ഗ+ന്തും പ്രവൃ+ത്താ/വവനൗ/ സമങ്ഗാ/സരിതസ്/തടമ് .. 1

തൗ/ ശൈലാദ-വരോ-ഹ+ന്തൗ/ ദൃഷ്ട-വ+ന്തൗ/ മഹാ+ദ്യുതീ .
നവ-ഹൈമ-ലതാ-ജാല-കു+ഞ്ജ-സുപ്ത-നഭ-ശ്ചരാൻ .. 2

വ+ല്ലീ-വലയ-ദോലാ/ഭിഃഖ് ക്രീഡതോ ഗഗനാങ്/ഗണേ .
ഹരിണീ/മുഗ്ധ-മുഗ്ധാ+ക്ഷി+/പ്രേ+ക്ഷിതസ്/മാരിതോത്/പലാൻ .. 3

സി+ദ്ധാന+ധ്യാസിതോത്-തുങ്ഗ/ശിലാ-ശകല-വിഷ്ട-രാൻ .
ധൃതാ-കാരാ-നിവോത്-സാഹാൻ/ഹേലാ-ദൃഷ്ട-ജഗ+ത്ത്രയാൻ .. 4

കൃതാ-ജ+സ്ര-പതത്/പുഷ്പ/ധാരാസാര-നിമ+ജ്ജനാൻ .
താലോ+ത്താല-കൃതോ+ദ്ധസ്ത/ഹസ്താൻ/ഹസ്തി-ഘടാ-പതീൻ .. 5

മദാവ-ലേപ-നി+ദ്രാലൂ+/ന്മദാ+ന്മൂർതാ-നിവ+ സ്ഥിതാൻ .
പുഷ്പ-കേസര-ര+ക്താങ്ഗ-പവനാ-രുണ-വാലധീൻ .. 6

ച+ഞ്ചലാ+ശ്ചമരാ+ശ്ചാരൂൻ/ഭൂഭൃ+ന്മ+ണ്ഡല-ചാമ-രാൻ .
കൃതാ-ജസ്+ത്ര/പതത്/പുഷ്പ-ധാരാ-സാര-നിമ+ജ്ജനാൻ .. 7

കി+ന്നരാൻ/ഭൂമ-ഖർജൂരാഞ്/ശാഖാ-സര-ലതാംങ് ഗതാൻ .
പരസ്പര-ഫലാ-ഘാതക്-ഷ്വേഡാ-വർജിത-കീചകാൻ ..8

ധാതു-പാടല-ദുർ/വക്രാ+/ന്മർകടാൻ-നടനോത്/കടാൻ .
ലതാ-വിതാന-സംഞ്ഛന്ന/സാനൂപ-വന-മ+ന്ദിരാൻ .. 9

സി+ദ്ധാ/നമര-നാരീഭിർ/മ+ന്ദാര-കുസുമാ-ഹതാൻ .
ധാതു-പാടല-നിർ+ദ്വാര/പയോദ-പട-സംവൃതാൻ .. 10

തടാന-ജന-സംസർഗാൻ/ബൗ+ദ്ധാൻ/പ്ര+വ്ര-ജിതാ-നിവ .
സരിതഃഖ് കുന്ദ-മന്ദാര-/പിന+ദ്ധല-ഹരീ-ഘടാഃ .
സാഗരോത്/കതയേ-വാ+ത്ത/മധുമാസ+പ്രസാധനാഃ .. 11

പുഷ്പ-ഭാര-പിന+ദ്ധാങ്/ഗാൻ/വൃക്ഷാൻ/പവന-ക+മ്പിതാൻ .
ക്ഷീബാ-നിവ മധു+പ്രാപ്തൗ/ ഘൂർണാ+ന്മധു-കരേ+ക്ഷണാൻ .. 12

ശൈല-രാജ+ശ്രിയം/ സ്ഫീതാം/ പ+ശ്യ+ന്തൗ/ താവിതസ്-തതഃ .
പ്രാപ്ത-വ+ന്തൗ/ വസുമതീം/ പുര-പ+ത്തന-മ+ണ്ഡിതാമ് .. 13

ക്ഷണാ+ദവാപ-തുസ്/തത്ര/ പുഷ്പ-ലോല-തരങ്/ഗിണീമ് .
സമങ്ഗാം/ സരിതം/ സാധു സർവ-പുഷ്പ-മയീ-മിവ .. 14

ദദർ/ശാഥ തടേ തസ്മിൻ/കസ്മിംശ്-ചി+ത്തനയം/ ഭൃഗുഃ .
ദേഹാന്തര-പരാ-വൃ+ത്തം ഭാവ-മ+ന്യ-മുപാഗതമ് .. 15

ശാ+ന്തേ+ന്ദ്രിയം സമാധി+സ്ഥ/മച+ഞ്ചല-മനോ-മൃഗമ് .
സുചിരാ-ദിവ വി+ശ്രാ+ന്തം സുചിര+ശ്രമ-ശാ+ന്തയേ .. 16

ചി+ന്ത-യ+ന്ത-മിവാ-ന+ന്താ+/ശ്ചിര-ഭു+ക്താ്ചിരോജ്-ഝിതാഃ .
സംസാര-സാഗര-ഗതീർ/ഹർഷ-ശോക-നിര+ന്തരാഃ .. 17

നൂനംൻ നിശ്ചലതാംയ് യാത-മതി+ഭ്രമിത-ചക്രവത് .
അന+ന്ത/ജഗദാ/വർത/വിവർതാ-തിശയാ-ദിവ .. 18

ഏകാ+ന്ത-സംസ്ഥിതംങ് കാന്തംങ് കാ+ന്ത്യേ/കാകിന-മാ+ശ്രിതമ് .
ഉപശാ+ന്തേഹ-സംഭ+ഗ്ന/ചി+ത്ത-സംഭ്രമ-സംഗമമ് .. 19

നിർവി-ക+ല്പ-സമാധി+സ്ഥംവ് വിരതംൻ ദ്വ+ന്ദ്വ-വൃ+ത്തിതഃ .
ഹസ+ന്ത-മഖിലാംൽ ലോക/ഗതിം/ ശീതലയാ ധിയാ .. 20

വിഗതാഖില-വൃ+ത്താ+ന്തംവ് വിഗതാ-ശേഷ-ഭോ+ക്തൃതമ് .
നിരസ്ത-കല്പനാ-ജാല/മാലമ്/ബിത-മഹാ-പദമ് .. 21

അന+ന്ത-വി+ശ്രാ+ന്തി-തതേ പദേ വി+ശ്രാ+ന്ത-മാ+ത്മനി .
പ്രതി-ബിമ്ബമ/ഗൃഹ്ണ+ന്തം/ സിതം/ മണി-മിവാ+സ്ഥിതമ് .. 22

ഹേയോ-പാദേയ-സംക+ല്പ-വിക+ല്പാ+ഭ്യാം സമുജ്-ഝിതമ് .
സംപ്ര-ബു+ദ്ധ-മതിംൻ ധീരംൻ ദദർശ തനയം/ ഭൃഗുഃ .. 23

തമാലോ+ക്യ/ ഭൃഗോഃഫ് പുത്രംങ് കാലോ/ ഭൃഗു-മുവാച ഹ .
വാ+ക്യ-മബ്ധി+ധ്വനി-നിഭംൻ തവ പു+ത്രസ്/ത്വസാ-വിതി .. 24

വിബു+ധ്യതാ-മിതി ഗിരാ സമാ-ധേർ/വിര-രാമ സഃ .
ഭാർഗ-വോ്മ്/ഭോദ-ഘോഷേണ ശനൈരിവ ശിഖ+ണ്ഡഭൃത് .. 25

ഉ+ന്മീല്യ നേ+ത്രേ സോ്പ+ശ്യ-/ദന്തേ കാല/ഭൃഗൂ+ പ്രഭൂ .
സമോ-ദയാ-വിവാ-യാതൗ/ ദേവൗ/ ശശി-ദിവാകരൗ .. 26

കദമ്ബ/ലതികാ/പീഠാ-ദഥോ+ത്ഥായ നനാമ തൗ .
സമൗ സമാഗതൗ കാന്തൗ/ വി+പ്രൗ ഹീര-ഹരാ-വിവ .. 27

മിഥഃഖ്കൃത-സമാചാരാഃശ് ശിലായാം സമുപാ-വിശൻ .
മേരു-പൃഷ്ഠേ ജഗത്/പൂജ്യാ+ ബ്ര+ഹ്മ-വിഷ്ണു-ഹരാ ഇവ .. 28

അഥ ശാ+ന്ത-ജപോ രാമ/ സ സമങ്ഗാ/തടേ+ ദ്വിജഃ .
താവു-വാച വചഃശ് ശാന്ത-മമൃത+സ്യന്ദ-സു+ന്ദരമ് .. 29

ഭവതോർ/ദർശ-നേനാഹ-മ+ദ്യ നിർവൃതി-മാഗതഃ .
സമമാ-ഗതയോർ/ലോകേ ശീത-ലോഷ്ണ-രുചോ-രിവ .. 30

യോ ന ശാസ്ത്രേണ തപസാ ന+ ജ്ഞാനേ-നാപി വി+ദ്യയാ .
വിനഷ്ടോ മേ മനോ-മോഹഃഹ ക്ഷീണോ്ഽസൗ ദർശ-നേന വാമ് ..31

ന തഥാ സുഖ-യ+ന്ത്യ+ന്തർ/നിർമലാ-മൃത-വൃഷ്ടയഃ .
യഥാ+ പ്രഹർഷ-യ+ന്ത്യേതാ മഹതാ-മേവ/ ദൃഷ്ടയഃ .. 32

ചരണാ+ഭ്യാ-മിമൻ ദേശം/ ഭവ+ന്തൗ ഭൂരി-തേജസൗ .
കൗ പവി+ത്രിത-വ+ന്തൗ നഃശ് ശശാ+ങ്കാർകാ/വിവാമ്/ബരമ് .. 33

ഇ+ത്യു+ക്ത-വ+ന്തം/ പ്രോവാച/ ഭൃഗുർ/ജ+ന്മാന്ത-രാ+ത്മജമ് .
സ്മരാ+ത്മാനം പ്രബു+ദ്ധോ്ഽസി നാ+ജ്ഞോ്ഽസീതി രഘൂ+ദ്വഹ .. 34

പ്രബോധി-തോ്ഽസൗ/ ഭൃഗുണാ ജ+ന്മാ+ന്തര-ദശാം(ൻ) നിജാമ് .
മുഹൂർത-മാത്രം/ സസ്മാര+ ധ്യാനോ+ന്മീലിത-ലോചനഃ .. 35

അഥാസൗ/ വിസ്മയാത്-സ്മേര-മുഖോ മുദിത-മാനസഃ .
വിതർക-മ+ന്ഥരാംവ് വാച-മുവാച വദതാംവ് വരഃ .. 36

ജഗ+ത്യവി-ദിതാ-രമ്ഭാ/ നിയതിഃഫ് പരമാ+ത്മനഃ .
യ+ദ്വശാദി-ദമാ-ഭോഗി/ ജഗ+ച്ചക്രം/ പ്രവർതതേ .. 37

മമാ-ന+ന്താ+ന്യതീ-താനി ജ+ന്മാ+ന്യവി-ദിതാ+ന്യപി .
ദശാ-ഫലാ+ന്യന+ന്താനി/ ക+ല്പാ+ന്ത-കലിതാ-ദിവ .. 38

ദൃഷ്ടാഃഖ് കഠിന-സംരമ്ഭാ/ വിഭവോ്ഽ+പ്യർജന+ഭ്രമാഃ .
വിഹൃതം വീത-ശോകാസു ചിരം മേരു+സ്ഥലീഷു ച .. 39

പീതമാ-മോദി മ+ന്ദാര-കേസരാ-രുണിതം പയഃ .
മ+ന്ദാ-കിന്യാഃസ് സക+ഹ്ലാരംൻ തടീ+ഷ്വമര-ഭൂഭൃതഃ .. 40

ഭ്രാ+ന്തം/ മ+ന്ദര-കു+ഞ്ജേഷു ഫു+ല്ല-ഹേമ-ലതാ-ലിഷു .
മേരോഃഖ് ക+ല്പ-തരു+ച്ഛായാ-പുഷ്പ-സു+ന്ദര-സാനുഷു .. 41

നത-ദസ്തി ന യദ്/ഭുക്തംൻ നത-ദസ്തി ന യത്/കൃതമ് .
നത-ദസ്തി ന യദ്-ദൃഷ്ട-മിഷ്ടാ-നിഷ്ടാസു വൃ+ത്തിഷു .. 42

ജ്ഞാതംഞ്ച്/ ജ്ഞാത+വ്യ-മധുനാ/ ദൃഷ്ടംൻ ദ്രഷ്ട+വ്യ-മ+ക്ഷതമ് .
വി+ശ്രാന്തോ്ഥ-ചിരം/ ശ്രാ+ന്തോ ഗതോ മേ സകലോ+ ഭ്രമഃ..43

ഉത്തിഷ്ഠ താത ഗ+ച്ഛാമഃഫ് പ+ശ്യാമോ മ+ന്ദര+സ്ഥിതാമ് .
താംൻ തനുംൻ താവ-ദാശുഷ്കാം/ ശുഷ്കാംവ് വന-ലതാമിവ .. 44

ന സമീ-ഹിത-മസ്തീഹ/ നാസമീ-ഹിത-മസ്തി മേ .
നിയതേ രചനാംൻ ദ്രഷ്ടുംങ്ങ് കേവലംവ് വിഹരാ+മ്യഹമ് .. 45

യദതി-സുഭഗ-മാ+ര്യ-സേവിതംൻ തഥ്-
സ്ഥിര-മനു-യാമി യദേക-ഭാവ-ബു+ദ്ധ്യാ .
തദല-മഭിമതാ മതിർ/മമാസ്തു+
പ്രകൃത-മിമംവ് വ്യവഹാര/മാച-രാമി .. 46

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ+
സ്ഥിതിപ്രകരണേ ഭാർഗവ-ജ+ന്മാന്തര+സ്മരണ-വർണനംൻ നാമ
ചതുർദശഃസ് സർഗഃ ..14..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
11.10.21